

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János Könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adának vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre . . . 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Az új országgyűlés.

Folyó hó 18-án fogja megnyitni Ő Felsege az 1892—97-ik évi országgyűlés folyamatát, mely elé méltán feszült várakozással tekint a nemzet. Nem is csoda, mert még élénk emlékezetben vannak a közelebb lefolyt országgyűlés izgalmi, a téli választás kellemetlenségei, a pártok erős küzdelmei s a hírlapoknak ezekről szóló folyton éles hangú polémiái.

Mindezekről meg lehet mindenkinek a maga nézete, pártoknak, úgy mint egyeseknek; minket azonban főleg azon alkotások érdekelnek, melyek a közigazgatással és a közgazdasági helyzettel függenek szorosabb kapcsolatban.

Népünk nagyobb része mezőgazdasággal foglalkozván, igen természetes, ha első sorban a közgazdasági viszonyaink emelésére és biztosítására célzó intézkedéseket várja. Egy jó mezőrendőri törvény, a hamis borgyártás eltüntetése, a filoxera elleni országos védekezésekre vonatkozó célszerű törvények, a vízszabályozások stb. jelentékeny befolyással lennének érdekeinkre. Nem is hiányoztak e tekintetben a tanulmányok, tervezetek, sőt az enquetek sem, melyek következtében a kész törvényjavaslatok is visszakerültek további tanulmányozás tárgyává; holott bizonyos, miszerint minden törvényjavaslatban volt egy nagy adag helyes és célszerű elv, mit életbe lehetett volna léptetni, a célszerűtlent pedig az élet tapasztalatai által nyújtott módokat szerint ugy is elég alkalom nyílt volna jobbal pótolni, hiszen igen sokszor az elméletileg legcélszerűbbnek tetsző sem vált be az életben s annyit kellett azon változtatni, hogy később a kabátból alig maradt meg egyéb, mint egy pár gomb. A közgazdasági kérdésekre vonatkozó intézkedések mondhatni szerves

kapcsolatban vannak az adó ügyekkel. E téren már bátran vetekedhetünk bármely civilisált nemzettel, amennyiben annyi törvény, annyi szabályrendelet és utasítás aligha keletkezett pár évtized alatt, mint nálunk. Mennyi törvény lett életbe léptetve a billiard adótól kezdve a kutyaadóig, s mennyi mult el teljesen nyomtalanul, mint célszerűtlen s helytelen! Adózási szervezetünk kétségtelen haladást mutat fel a multtal szemben s az óriási zavar, melyben nagyon sok község adóügye sinlődött, kezd már a helyes kibontakozás ösvényére térni; de azért az adóalap helyesebb megválasztása, méltányosabb megadóztatása tág terül szolgál a munkálkodásra s mi pd. rendkívül sajnáljuk, hogy oly pótdók, melyeket most a vármegyéknek kell általános érdekű célokra pd. betegápolási költségek fedezésére, község orvosi intézmény fenntartására stb. kivetni, holott az egész ország jól felfogott érdekében szükségesek, miért nem mennek által állami kezelésbe. Olyan adók, melyekhez az állam minden emberének hozzá kell járulni — és pedig nem is helyi szükségek és intézmények fedezésére, — azok legyenek a valóságban országos jellegűek is.

Egy híres francia nemzetgazda Leroy Beaulieu nemrég érdekesen fejtegette, hogy általánosságban véve a gazdagok jövedelmei csökkennek, — pd. kamatláb leszállítás által — a munkás osztály bevételei pedig emelkednek. Ez részben tapasztalható nálunk is. Amint a tőke olcsóbb lesz, a keresetforások gyarapodnak, a mezei termékek ára emelkedik, a kézi munka értéke nő, ez a némileg nivelláló hatás érvényesülni is fog, különösen azon pusztán csak tőke jövedelemből élőkkel szemben, kik különben koruknál, helyzetüknél fogva nem munkálkodhatnak s így nem szerezhetnek. De mivel ezek meglehetősen csekély

számban vannak az anyagi téren is előre haladni törekvő többséggel szemben, kik egyszersmind az állam fő erejét képezik, s miután ezek között a mezőgazdasággal foglalkozók állanak első sorban, kik régi ohajtásaik teljesülését méltán várják, ohajtjuk és reméljük, hogy az új országgyűlés célszerű közgazdasági alkotásaival is emlékeztetessé teszi magát.

Alsófejevármegye 1890/91. tanévi népoktatási állapotának főbb adatai.

A tanköteles gyermekek száma volt az egész megye területén

6—12 éves:	fiu 10968	leány 10177	együtt 21145	összesen 29224
13—15 éves:	fiu 4265	leány 3814	együtt 8079	

381-el több mint az előző évben. A tankötelesek a megye jelenlegi 192765 főnyi lakosságának 15.1%-át képezik.

A tankötelesek között volt vallás szerint: róm. kath. 1465, gör. kath. 10814, gör. keleti 12000, helvét hitv. 3130, ágostai hitv. 1147, unitarius 149, izraelita 519; nyelvre nézve: magyar 5224, német 1098, román 22902.

Az összes tankötelesek közül tényleg iskolába járt 18135, a tankötelesek 62.5%-a, nem járt 11089, a tankötelesek 37.5%-a. Az iskolalátogatók száma növekedett a mult tanév óta 698-al, a látogatási arány 2%-al (a mult évben a látogatási százalék 60.46%-ot tett.)

Az iskolát látogató növendékek közül:

elemi iskolába járt	8729 fiu,	6555 leány	= 15275.
ismétlő iskolába járt	977 "	783 "	= 2148.
ip.-tanonc isk. járt	378 "	— "	
alsóf. keres. isk. járt	10 "	— "	= 68.
polg. leányiskolába járt	— "	68 "	
középiskolába járt	644 "	— "	= 644.

Iskolába járt összesen fiu 10729 a fiu tankötelesek 70.5%-a, (az előző évben 69.1%); leány 7406, a leány tankötelesek 53%-a (az előző évben 51.1%).

TÁRCZA.

A varró leány.

Az apa vak, az anya ágyban —
Ő maga is halvány, beteg;
Kis testvére meg éhes folyton
S ő varr, hogy legyen kenyerek.
Siettetik munkaadói:
„Az én ruhám készítesse el,
Hiszen a bálba mégis — mégis
Nem mehetek a régivel!”

„De kérem jelmezem sürgősebb,
A gróf holnap estélyre hitt! . .
El ne feledje, hogy ruhámra —
Rózsákat varrjon itt — meg itt!”
Mit csináljon szegény leánya?
— A kicsi gép zug, kelepel —
Csak varr, csak varr s a késő éjjel
Ottan találja gépivel . . .

Lázasan siet a munkával,
Hogy készen legyen hajnalig;
De bah! mi az? a gép zarándát:
Tompá fuldoklás hallatik . . .
Sárgul az arez, — kigyul a szempár,
Az ajk véres, mosolya fogy!
Egy mély sohaj tör fel kebléből:
A gép megáll . . . a lány lerogy!

Hajnala kél s a jó szomszédok
Sopánkoznak: „Megmondtam én —
Ne varrjon annyit, soh' se varrjon,
S im itt van már: Meghalt szegény!”

Rájok mered a vaknak arca,
Miként ha látna szur szemé;
Az anya felnyög vánkösöről,
A gyermek pityereg vele . . .

Az ajtó nyílik és belépnek:
A bájos Irma, meg Irén;
A küszöbön rémülve állnak,
Hogy tönkre ment a szép remény.
„Szegény leány! — megszólal Irma:
Ruhámat félig varrta meg,
Nincs más mód, mint estére bálba
A régi ruhámmal megyek!”

Oh, néked könnyű bájos Irmám!
— Iréne ajk-bigyeszve szól —
Te elmehetsz a mai bálba;
De hát a grót estélye hol?!
Szörnyűködik a házi ur is:
„Itt tenai kell! — Pennát veszen:
„Egy padlás-szoba kiadó lett,
A negyedik emeleten!”

Felszeghy Dezső.

Byron költészete.

— Irta: V. Szöcs Géza. —

A világirodalomnak kevés alakja van, a kinek életét és költészetét különbözőbb, és eltérőbb szempontokból jétnék meg a kortársak és az utókor, mint Britanniának Shakespeare mellett tagadhatatlanul legnagyobb költője, „lord Byron.”

A műtész, a ki a legnagyobb lelkesedéssel és rajongással nyújtja a halhatatlanság koszorúját egy Shake-

speare-nek, egy Dantenak, Milton-nak, Schillernek, a nélkül, hogy elismerésbe a disszonántiának, gáncsának bármilyen gyöngye hangja vegyülne bele — úgy lehet, sok tekintetben elítélőleg fog nyilatkozni a nagy britt poétáról, a kinek élete olyan csodás változásokban, és oly meglepő fordulatokban bővelkedett.

Csakugyan: a szigorú erkölcsű angol társadalom egy időben nagy méltatlankodással beszélt arról a családi drámáról, a mely költőnk életében előfordult.

Hányódásokkal teljes életének második felében mindenütt csak gáncsral, üldözéssel találkozik az a költő, a ki mint a nagy skót essay-ista és historicus, Macaulay mondja: „Huszonnégy éves korában az irodalmi dicsőség legmagasabb fokán lelta magát Walter Scott, Wordsworth, Southey s egy csoport más kitűnő íróval lábait alatt. Alig van példája a történelemben ily gyors emelkedésnek, oly szédítő magasságra.”

S mégis, bátran elmondhatjuk; alig van költő, a kit életében oly sokat hányt-vetett, gyötört volna a sors, mint épen lord Byron.

A végzet valóban mindent megadott neki, a mire csak szüksége lehet egy embernek ahhoz, hogy nagygyá legyen: előkelő származást, élénk, mélyreható elmét, gyöngéd, finoman érző szívet, s végtére nem tagadta meg tőle a férfias szépséget sem, de a gonosz démon minden jó tulajdonságának pendant-jául odaállított valami rossz tulajdonságot, hogy lerontsa a gazdag adományok értékét.

Igy férfias szépségét le akará rontani azzal, hogy nyomorék lábat adott neki; származásának előnyét családjának szegénységével.

Movre és jeles művének hivatott kritikusa, Macaulay, kik oly szépen foglalkoznak a nagy britt poéta életével, meghatóan ecsetelik azokat a lelki és testi tulajdonságokat, melyek e nagy embernek bizarr alakját megalkot-

Nem járt iskolába 4504 fiu, a fiu tankötelesek 29.5%-a, 6585 leány, a leány tankötelesek 47%-a.

Az iskolába járók közt volt vallás szerint

róm. k. 1303, a róm. k. tankötelesek 88.9%-a, 18 ⁹⁰ / ₁₀₀ -ben 84.8%-a.		
gör. k. 6593, a gör. k. „	60.9 „	62.1 „
gör. ke. 5949, a gör. kel. „	49.5 „	46.7 „
helv. hit. 2635, a helv. hitv. „	84.2 „	82.3 „
ág. hit. 1084, az ág. hitv. „	94.5 „	94.6 „
unitar. 109, az unitarius „	74.3 „	76.0 „
izraelita 462, az izraelita „	89.0 „	77.9 „

nyelv szerint

magyar 4507, a magyar „	86.2 „	83.4 „
német 1017, a német „	92.7 „	90.9 „
román 12611, a román „	55 „	53.7 „

Ezen kimutatásból kitűnik, hogy a magyar és német tankötelesek iskola látogatási aránya az országos átlagot (mely a magyaroknál 85%, a németeknél 90%) még felül is haladja s így csak is a románok kedvezőtlen aránya súlyosítja le vármegyénket az iskola látogatási arányt tekintve a legkedvezőtlenebbek közé.

A tanulók közül 8 hónapig vagy azontul járt iskolába 9443, nyolc hónapnál kevesebb ideig járt 8692. A tanuláshoz szükséges tankönyvvel sajátjukért vagy az iskola készletéből birt 13991, nem volt semmiféle tankönyve 4144-nek.

A vármegye 181 önálló községe közül 167-ben volt a 3 iparostanonc és 1 alsófoku kereskedelmi iskolát is beszámítva 273 elemi népoktatási tanintézet, éppen annyi, mint az előző tanévben; 5 község más szomszéd községhez volt csatolva, 9 községben nem volt sem iskola, sem tanító.

A lefolyt tanévben új iskolák keletkeztek Borbánd, Kis-Cserged és Gubisdon gör. kath. iskolák; Alvinc-Sibisán, Kis-kerék, Székás és Tótfaludon gör. keleti iskolák; újra működni kezdett az Alvinc-Borbereki az előző évben szünetelt gör. keleti iskola, s így az összes új iskolák száma 9. Megszüntek vagy szüneteltek a gombási, kisenyedi és magyar-borosbocsárdi gör. kath., az alsó-marosváradjai, magyar herepei, magyar forrói, oláh-borosbocsárdi gör. keleti és szászujfalusi helv. hitv. iskolák, összesen 9.

Iskola és tanítás teljességgel nem volt a következő községekben: Alsó-Maros-Váradja, Királypatak, Kis-Solymos, Magyar-Boros-Bocsárd, Magyar-Herepe, Miklóslaka, Oláh-Boros-Bocsárd, Oláh-Rákos, Szabadardó.

A 273 iskola közül jelleg szerint volt állami 17, még pedig 8 vegyes, 3 fiu és 6 leány (az egyik polgári); községi 5, ebből 3 iparos tanonc-iskola, a más kettőből egy vegyes, egy leány; róm. kath. 17, köztük vegyes 6, fiu 6, leány 5; gör. kath. 93, köztük 88 vegyes, 3 fiu, 2 leány; gör. keleti 89 (szaporodás 1), köztük 1 fiu, a többi vegyes; helv. hitv. 33 (apadás 1) köztük 29 vegyes, 3 fiu, ágostai 13, mindvegyes; unitarius 1 vegyes; izraelita 1 fiu, egyesületi 5, köztük egy alsófoku kereskedelmi iskola, 1 fiu és 3 leány népiskola; összesen vegyes 238, tisztán fiu 18, tisztán leány 17.

ták vala; de egyet értenek abban, hogy nevelése a lehető legelhibázottabb, legkínosabb befolyásu volt.

S később a szerencsétlenség, a mely családi életében előfordult, elfordítá tőle a meghódított sziveket; a társadalom kiáldozta kebeléből becsézett, kényeztetett tagját.

S lord Byron kivándorol hazájából, szétroncsolt szívvel, szenvedésteljes lélekkel.

Régi igazság, hogy a költő lelke sokkal finomabb, érzékenyebb, mint a többi közönséges, de boldogabb halandóké. S hogy Byron a legérzőbb szívű poéták közé tartozott, azt kétségbe vonni nem lehet.

Ép ezért nem mindenben érthet egyet a nagy költőnek távoli bár, de poézisát alapjában ismerő bámulója azokkal a különben genialis sorokkal, a melyekben Macaulay, — hogy úgy mondjuk a költő érzelmeinek igaz voltában kétséggeskedik.

„A világ mindenkép felbátorítá, hogy lelki szenvedéseiről beszéljen.” Az érdeklődés melyet első vallomásai szültek, késztette hogy többet színeljen, mint a mennyit érzett, s e színelés valóságilag visszahatott érzéseire. Alkalmasint maga is zavarba jött volna, ha meg kelle mondania, mennyire volt jelleme — legalább a mint mutatá — igazi, s mennyire színpadi. Nem lehet kétség az íránt, hogy a befolyást, melyet e nevezetes férfitársasaira gyakorolt, legalább is annyira köszönhetette komor egoismusanak, mint költészete valódi hatalmának.

Igazi költő nem lehet affectált, mert a mesterköltőség, és igazi költészet homlokegyenest ellenkező fogalmak, akárcsak tűz és víz. A sok szenvedés-keserítette költői lélek néholt lemondással, itt-ott keserű sarcasmussal kél ki a világrend és a társadalom ellen; műveiből elementáris erővel tör ki a keserűség, villágyűlölet, a mely később szelidülve, az elegia szelid — panaszos formáját ölti magára.

Tannyelev szerint magyar volt 76, német 13, román 184. A nem magyar tannyelvű iskolák közül a magyar nyelvet sikerrel tanították 81 ben, még pedig 1 községi, 45 gör. kath., 26 gör. kel., 8 ágostai és egy egyesületi iskolában.

8 hónapig vagy tovább is folyt a tanítás 138 iskolában, 8 hónapnál kevesebb ideig 135 iskolában.

Az iskolák közül saját házában volt elhelyezve 225, bérházban volt 48; a tanterem összes száma volt 329. Új iskola-épület emelkedett 21. a balázsfalvi gör. kath. leány- és a maros-szentkirályi ev. ref. iskola részére. A népiskolai törvény életbe lépte óta egészen új iskolaház épült vagy szerzetetett 118, egészen új tanterem 163.

A tanítók száma volt (eltekintve a csak óraadó más intézettől bejáró tanítókkal birt iparostanonc és alsófoku kereskedelmi iskoláktól) 318 (szaporodás az előző évvel szemben 3); köztük képesített 240, nem képesített 78; rendes azt helyettesítő 309, segéd 9, férfi 285, nő 33. A férfiak közt tanító helyettesítő lelkész volt 26. A képesített és nem képesített tanító az iskolák jellege szerint következőleg oszlottak meg:

Az állami iskoláknál volt 33 tanító, képesített 33, nem —		
a községi „	5 „	5 „
a r. kath. „	29 „	24 „
a gör. kath. „	98 „	76 „
a gör. kel. „	89 „	48 „
a helv. hitv „	37 „	30 „
az ág. hitv. „	17 „	14 „
az unitarius „	1 „	1 „
az izraelita „	3 „	3 „
az egyesületi „	5 „	5 „

Az iskolák jellege szerint a magyar nyelvet oktatói képességgel bírta az állami, községi, róm. kath, helv. hitv., unitarius és izraelita iskolák minden tanítóján kívül 66 gör. kath. 44 gör. keleti, 9 ágostai h. és 4 egyesületi tanító, nem bírta 32 gör. kath., 45 gör. keleti, 8 ágostai h. és 1 egyesületi tanító. A tanítók összes számát tekintve a magyar nyelvet oktadni képes volt 232 tanító (köztük 107 magyar anyanyelvű), nem volt képes 86 tanító.

Az iskolák közül csak egy tanítóval bíró volt 242, két tanítóval bíró 16, hárommal 51, négygyel 3, ötlet 2, nyolccal 1.

A népiskolákon kívül volt még a vármegyében 3 nyilvános és 1 magánjellegű kisdudóvoda, Nagy-Enyeden, Gyulafehérvárt, Alvinczen és Abrudbányán 1 okleveles ovó, 2 okleveles és 1 nem okleveles ovónövel; látogatta ezen ovodákat összesen 333 kisdud, 141 fiu, 192 leány.)

A iparos tanonciskolák közül volt az abrudbányainak 79, a gyulafehérvárinak 163, a nagyenyedinek 136 tanulója. A n.-enyedi alsófoku kereskedelmi iskolába járt 10 tanuló. A nagyenyedi állami polgári leányiskolával kapcsolatos 2 éves női munkatanfolyamnak volt 33 növendéke.

Az iskolák felszerelése, bevételei és kiadásaira vonatkozó részletes adatok vallás és közoktatási m. kir. mi-

niszter ur múlt évi 2604—eln. sz. rendelete szerint ezután csak 5 évről 5 évre levén gyűjtendő, a legközelebbi adatgyűjtés és feldolgozás csak 1895. évben fog történni s így e tekintetben most új adatokat nem mutat-hatok be; a múlt évi jelentésben feltüntetett adatok azonban alig változtak valamit.

Gáspár János,
kir. tanfelügyelő.

A nagyenyedi polgári jog.

I.

Sándor Gyula urnak e tárgyban irt cikke sok olyant tartalmaz, mivel teljesen egyetérték, a kérdésnek lényege azonban oly megoldási módot tájálni, melylyel mindenki egyetért, vagy egyetérteni kénytelen.

Megvallom, nekem nem volt s most sincsen remény-ségem, hogy az önkéntes egyetértés e tárgyban előálljon s azért igyekeztem oly módozatát e bonyolult kérdés megoldásának megpendíteni, mely csak a város képviselő testülete többségének egyetértését kívánta meg, különben veto-jogot adnánk kezébe minden polgárnak.

Az van állítva, hogy a bormérő polgárokat és társulatokat a kártalanítási összegből osztalék illeti meg.

Enek ellent kell mondanom a menyiben az osztalék a bormérési jog kártalanítási tőkénél érve vonatkozik. Mert a polgárok csak a jog hasznélvezetét nyerték polgárosítások által és a városi szervezeti szabályrendelet 11. §. III. fej. 9. pontja értelmében:

„Az örökölt vagy szerzett polgári jog megszűnván:

- a) ha a polgár a városból állandóan elköltözik;
- b) a polgár halála által;
- c) ha azon alapfeltételek bármelyike is, melynek alapján a polgári jog nyeretett, megszűnt vagy elenyészett.

Világos ezekből, hogy a polgár a jognak csak haszon élvezője volt, de magát a jogalapot, melynek egyik része az állami megváltás által tőke összegben is kifejezhetővé válik, el nem tulajdoníthatja, azzal szabad tetszése szerint nem rendelkezhetik, azt felemésztenie nem szabad. Tőke felosztás tehát nem lehetséges *)

*) Az ősök nem hagyták volna e dolgot az unokákra, maguk is megoztok volna, ha a jog olyan természetű lenne.

A mi a polgári bormérés után járó kártalanítási tőke kamatjának hová fordítását illeti, erre nézve világosan megmondottam az indokolásban, hogy e felett a képviselő testületnek határoznia kellend és pedig a változott jogviszonyoknak megfelelőleg.

De méltánytalannak tartanám e tekintetben az 1890—92-re szóló 3 évről oly határozat hozatalát, hogy csak azon polgárok részesüljenek tőkekamat élvezetben, kik bort árultak.

Addig, míg a polgár tetszésétől függött, hogy saját házában áruljon-e bort s merítsen-e hasznat az italmérési jogból saját fáradozását is fordítva a jog hasznélvezésére, méltányos lehetett, hogy csak a fogadós polgár huzzon hasznat a bormérési jogból, de mibelyt arról van szó, hogy fáradozás nélkül lehet a tőkekamatot hozzá jutni, mint 1890 óta a szelvények beváltása által lehetséges, nincs értelme megkülönböztetést tenni fogadós és nem fogadós polgár joga között. A hasznélvezeti jog egyenlővé vált minden polgárra nézve, az osztalék is egyenlő kell, hogy legyen, ha osztalék állapították meg, nem pedig a közléokra fordítás.

A mi a szabályrendelet semmisségét illetné, azon címen, mert visszaható erejű szabályt nem lehet hozni, jelen esetben ez nem jöhet szóba.

Ugyanis 1890 óta a jogkártalanítási tőke kamatját senki nem élvezte, mert per alatt áll. Annak hovatordítása felől tehát még lehet határozni a városi képviselő testületnek, sőt kell határozni.

Az esetben lehetne visszaható erővel szólni, ha a kamatok már ki lennének osztva.

II.

Egy böles polgár, kinek véleményét mindig nagyra-becsültem, arra figyelmeztetett, hogy az a 20 frt, mit régen polgárosítási díjban fizettek, olyan értékű volt, mint a jelenleg 50 frt. Továbbá méltánytalannak tartja, hogy a polgárfiu, csak 5 frt megváltási díjat kapjon, mert lehetséges, hogy apja, ki 50 frtot fizetett, csak egy évig élvezte a polgári-jogot és fia volna hivatva annak további élvezetére, habár csak 5 frtot fizetett is.

Ezen indokok helyességét elismerve a javaslat 8-ik pontját a következőleg toldanám meg:

„A megváltási összeg az új polgárookra nézve 50 frtban állapították meg; a polgár fiuk, ha atyjuk elhalt szintén ezen összegben részesítendő, ha pedig apjuk él és a megváltási teljes összeg részére kiutalványoztatik, csak azon megváltási összegben részesíthetők, melyet polgárosításuk alkalmával tényleg fizettek. A polgárra nézve

*) Macaulay: „Soha sem volt oly változatosság az egyhangúságban, mint a Byronéban.”

azonban 50 frtnál a polgárfiura nézve 5 frtnál kisebb, a megváltási összeg nem lehet.

III.

Azon szó és írásbeli ellenvetésekre, melyek indoklás nélkül, vagy a kérdés más megoldásának határozott megjelölése nélkül vetik el javaslomat, nem válaszolhatok.

Állampolgár.

* * *

Nem skartam megjegyzést tenni Sándor urnak egy kifejezésére, t. i., hogy okoskodásomat „agyafurtnak” ne vezi, nehogy a személyeskedés terére lépjek. Részemről tisztelem mindenkinek elveit és indokait s nem tart vissza még erősebb kifejezés sem, mely személyemet akarná támadni, véleményem és indokaim őszinte kifejezésétől.

Közérdekű dolgokról lévén szó az érdeklődés a polgári jog természete iránt általános, nem csodálom s nem kárbotatom, hogy minden polgár igyekszik véleményt alkotni és cserélni a tárgy felől s ha nyilvánosan nem tehetné, ha a tisztességes capacitatiótól elzáratnák, ha a gondolat-, szólás- és sajtószabadság elnyomatnák e tárgyban, a fekevesztett szenvedély sokkal rosszabb alakban nyilvánulhatna.

Hallgassuk meg egymást és tiszteljük az ellentétes véleményt is. A vélemény ép oly sajátunk, ép oly szent és sérthetetlen tulajdonunk, mint az anyagi javak, a pénz, föld, melyet elvinni senkitől sem szabad erőszakosan.

Én nem vagyok képes haragudni sem polgártársaimra sem a jogrészes többi felekre azért, hogy jogaikat legjobb hiszemük szerint védik.

Az emberek nem egyenlők. S ép oly jogosulatlan valakit megróvni lelki tulajdonai különböző voltáért, mint azért, hogy testileg nem épen olyan, mint sok más ember-társa.

A vélemények főbb csoportjait is értem s még jobban igyekszem érteni.

A legközelebbi alkalommal a per létrejvetelének lélektani okairól s a kártalanítási tőke felosztás eszméjének keletkezéséről szólok, ha időm s a lap tere engedik. Személyeskedni azonban nem fogok.

Sőt jóhiszeműségem bizonyítására megkísértem a borkártalanítási tőke 1890—92. évi kamatjának felosztásáról a megfelelő határozati javaslatot, a szabályrendelet, tervezet 10 pontjaként fogalmazni.

10. A polgári bormérési jog után megállapítandó tőke megváltási összeg 1890—92-ik évekről esedékes kamata, a tőkének a város kezelésébe jutása után kifogóztatni a polgárok között egyenlő arányban, azon különbséggel, hogy az ezen idő alatt polgári földnyilat élvezett polgárok évenként 10—10 frttal, 3 éven át tehát 30 frttal kevesebbet fognak kapni, mint a többi polgárok.

A kamatélvezet tekintetében nem tétetik különbség fogadós és nem fogadós polgár között.

Az időközben elhalt polgárok jogutódai, azon évről melyben bárcsak polgárjog elődjük egy napot is élt, osz-talékra tarthatnak igényt.

Indokolását ezen új pontnak nem tartom szükségesnek.

Válaszul a „Közérdek” 6-ik számába Sándor Gyula unoka öcsémnek az enyedi regálé váltság ügyébe írt cikkére.

Te nem tudod elképzelni hogy az enyedi polgárság a pálinka és sörmérési megváltási összegeket minő jogn követeli a maga részére. holott tudomásod szerint a polgárság ezen jogairól már évtizedekkel lemondott, s azt a városra ruházta át, minél fogva a megváltási összegre igényt nem tarthat, s a józanabbja nem is tart. Hát vedd tudomásul édes öcsém, hogy a te képzelt jobbaid között én se tartozom, de lámpával se találsz Enyeden oly polgárt, ki ezen jogáról lemondott volna, továbbá tud meg hogy a fennebb megnevezett állításaid közül egy betű se igaz, mert először is nem igaz hogy a polgárság a sört kártalanítást követel, másodsor nem igaz hogy a pálinka szabadmérési jogáról valaha lemondott volna s annak haszonvételét a városra ruházta volna, ellenkezőleg még az ötvenes évektől kezdve 1876-ig csaknem minden közgyűlési jegyzőkönyvek arról tanuskodnak, hogy ugy a városi tanács mint képviselő, a polgárságnak azon kikötött jogait, miszerint a szesz és pálinka hasznosbér kiadása és jövedelme kezelése felett, a polgárság által választott 10-es bizottság van hivatva rendelkezni, tiszteletbe tartotta, később Sándor Elek polgármesternek sikerült többszöri meghiusult kísérletet után, egyszer a képviselőlet oly humorba kapni, midőn belé mert egyezni azon jogsértésbe, hogy a 10-es bizottságot a polgárság kikérdezése nélkül

felosztatta, s a kezelést magához vonta, mibe a polgárság bizván néhai polgármestere igazság szeretetébe, látszólag belé nyugodott. Hát ez utóbbi ténykedésben jogsértést ugyan lehetne felfedezni, de önkéntes jogfeladást nem, bizony édes öcsém én félek hogy te nem kísérted alapos figyelemmel a dolgok menetét, hisz lehetetlen hogy mint a Közérdek buzgó előfizetője és olvasója, ne olvastad volna az 1891-iki 6-ik számát, melyben a városi közgyűlésbe dr. Kovács Ödönnek tartott beszédjéből világosan meg tudhattad, hogy kit illet a kártalanítási összeg s ki jogosult annak a kezelésére is. Ami pedig a polgári jogok megváltási véleményeddel illeti egy nézetem vagyunk, de kár volt érte tintát vesztegetni, no de kárpótolva vagy a szerkesztői megjegyzéssel.

Fodor Miklós.

Vegyes hírek.

— Borsai Samu legújabb szerzeménye, „Szoknyás hősök,” című 1 felvonásos operettje már március első felében színre kerül a kolozsvári színpadon. A „Baba-tündér” című látványos balettel egy este fogják adni. Hogy még eddig elő nem adták annak az Örlay Flora betegsége volt az oka, kinek a legjelentékenyebb női szerep van kiosztva. Jeles zenésztők sok dícsérettel nyilatkoztak a különben is mulatságos szöveg megzenésítéséről s így a nélkül, hogy jóboldatásba bocsátkoznánk, némi joggal remélhetjük, hogy a bemutató előadás a közönség tetszésével fog találkozni.

— Uj megyei összekötő vonal. Megyénk felső részének a szomszédos Kisküküllő völgyével ez ideig nincs egyetlen kiépített összekötő vonala. Kisküküllő megye kezdeményezésére a múlt nyáron megyeközi (ad normam: nemzetközi) bizottság szemlélte meg a Magyar-Herepe és Dombó közötti utszakaszt s azt mint célszerűt és létesíthetőt illető törvényhatósági bizottságának elfogadásra ajánlotta. Megyénk hozzájárult a javaslathoz, természetesen Kisküküllő megye is s most a kereskedelmi miniszter felhívta a közigazgatási bizottságot, hogy ez utszakasznak megyénk területén fekvő részét építtesse ki. Ezen vonal az ispanlaki ut elkészülte után a legrövidebb közlekedést létesíti Dicsőszentmárton és a szárazvám-völgye, tovább futásában pedig a n.-enyedi és a m.-ujvári piac között. Ezen ut megnyitása s járhatóvá tétele mindenesetre elsőrangú közforgalmi érdekekkel bír.

— A gyulafehérvári óvodának a vallás és közoktatásügyi miniszter 200 frt allamsegélyt adományozott

— Albert Lajos csongvai bírókos, f. évi február hó 6-án életének 56-dik boldog házasságának 23-ik évében, tüdővész következtében jobblétre szenderült. Temetése f. hó 8-án, d. u. 2 órakor történt. Béke poraira!

— Felszeghy Dezsőnek egy szép költeményét hozza mai lapunk tárcá rovata, melyre felhívjuk tisztelt olvasóink figyelmét. Örömmel jelenthetjük, hogy e szép irodalmi képzettségű s mivel izlésű fiatal költő annyira felüdült súlyos betegségből, hogy régiebb s újabb költeményeiből, egy kötetre valót sajtó alá rendezhet. Itt közöljük rövid előfizetési felhívását. „Közlémények.” E cím alatt kiadom — részben a lapokban megjelent — verseimet. „A dalok, lyrák és románcokat” tartalmazó kötet 8—10 iven, fűzve finom papíron fog 1892. március közepén, a Közművelődés részvénytársaság jóhírű nyomdájának kiállításában megjelenni. Kérem kötetem barátait, sziveskedjenek előfizetéseket hozzászólva Székely-Kocsárdra — posta az állomáson — 1892. február végéig megtenni, hogy a példányok irant tájékozva lehessenek. A könyv előfizetési ára 1 frt. Gyűjtőknek tíz példány után tisztelet-példánnyal szolgálók. Székely-Kocsárd, 1892 február hó. F e l s z e g h y D e z s ő. Előfizetéseket lapunk szerkesztősége is szívesen közvetit, s noha a szerző szívesen arról értesít hogy művét „csak barátainak szánta” szép lesz ha minél többen kívánnak a költő barátainak tekintetni.

— Iparosoknak való kereskedelmi szaklap. A „Magyar Kereskedők Lapja”, ezen már tizenkettedik évfolyamban lévő, Budapesten megjelenő, nagy tekintélynek örvendő szakközöny az iparosokat érdeklő ügyekkel is foglalkozik. Minden egyes számában (heti szemlében) kimerítő tájékoztatást nyújt a kereskedelem és ipar terén előfordult kérdésekről. E'öfize'őinek díjmentesen ad részletes felvilágosítást, minden kereskedelmi, ipari, biztosítási, jogi és regálé ügyben. A „Magyar Kereskedők Lapja” az összes miniszteriumok, a megyék, városok, községek, társulatok szállításaira és építkezéseire vonatkozó hirdetményeket leggyorsabban közli: „Magyarországi cégek tára” című ingyen mellékletén s újonnan bejegyzett és törölt cégeket közli. „Sorsolási értesítő” ingyen mellékletén az összes sorsolásokat hitelesen közli és előfizetési ára összes mellékleteivel együtt egy negyedévre két forint.

— Melyik olcsóbb? Ezt kérdezi rendszeren a legtöbb ember, midőn valamit venni szándékozik. Ezt a kérdést teszi fel magának igen sok gazda is a vetés idejének közeledtével, mielőtt a szükséges magot megrendeli. Lapunk nagy számu gazda-olvasói iránt való figyelemből szívesen szolgálunk e kérdésre felelettel, mely csak ugy szólhat, hogy a legolcsóbb az ami legjobb, mert minél jobb a mag, annál jobb termést ad. Aki tehát olcsón akar venni, az olyan céghez forduljon, amely a legjobb árut szállítja. Ilyen cégeknek ismerjük Mauthner Ödön magkereskedőt Budapesten, akinek nevét különben az ország határain túl is jól ismerik s akinek üzlete éppen feltétlen megbízhatóságánál fogva minden irányban oly nagy mértékben kiterjedt, hogy méltán sorolhatjuk az ó- és újvilág legelőrangu magkereskedéseivel egy osztályba. Magvainak feltétlen megbízhatóságáról magunk is többször meggyőződünk, szívesen ajánljuk a tavaszi vetés közeledtével a termelő közönség figyelmébe.

Ifjusági táncestély február 6-án.

A deákbal tehát meghalt kiszenvedett. Ki gondolta volna, hogy a múlt évi „deák-bálon” fényeskedő toillettek szemfedők voltak? Pedig így történt. Az ifjuság közül a konservatívabbak hullottak is egy pár könnyet erre a szemfedőre, de hát utóvégre is a hosszas betegnek csak jótémény a meghalás. Azután meg a veszteség fájdalomnak élet meg a szokta tompítani a feltámadás reménysége is, különösen ha ez a reménység olyan módon válik valóra mint ez alkalommal, Mert. hogy az ifjuság mulatsága fényesen sikerült: tagadhatatlan. Már magában az is nagy mértékben biztosította a sikert, hogy a táncestély fogalmában nincs annyi ijesztő alkotó elem, mint a báléban, Mert tudvalevőleg a bál fogalma körül sok olyan alkalmatlan és hivatlan fogalom settenkedik; a melyeknek tömkelegében csaknem mindenütt elkerülhetetlen a . . . „zavar.”

Jól mulattunk tehát! És ha az ember valahol jól mulat olyan jól esik a lelkének, ha arról megemlékezik; de másfelől jól esik az is, ha azt, a ki nem volt ott, egy kissé iriggyé teheti.

Kilencz órakor jelent meg a teremben háziasszonyunk, Müller Mihályné öngá, kit a rendezőség nevében nagytiszteletű Józsa Zsigmond th. professor, r. b. elnök, meleg hangu szavai üdvözöltek. Erre aztán a theol. dal-ka a „Dal hatalma” és a „Veteránok indulója” című, dícséretesen előadott énekdarabjaival a mulatságot megnyitotta. Hogy ezután mi volt, hogy volt: annak elmondására én egy magam nem vállalkozhatom; erre nézve legajánlatosabb volna tanuvalomásai jegyzőkönyvet venni fel a jelen volt ifju szívektől. Hogy erősen rossz dolguk nem lehetett, azt onnan merem következtetni, hogy minden szemből az igazi öröm sugarait láttam ragyogni és minden ajkonn az igazi boldogság mosolya játszódot. Hogy aztán az a bizonyos istenke érdemes-e arra, hogy „schitz-bojtot” kapjon, azt már nem tudom. Külömben videant consules.

Egy szó mint száz, ilyen kedélyes mulatság rég nem volt Enyeden. A táncosok mintha versenyeztek volna egymással jó kedvben és kitartásban; még a mulatság végén, éjfél után négy órakor is olyan igazi tüzzel rakták „nemelyek” a csárdást, hogy non plus ultra. Hanem ha erkölcsileg sikerült e mulatság, bizony sikerült anyagilag is. A kiadásokat leszámítva, 257 forintot jövedelmezett a könyvtárnak. E szép anyagi sikerért első sorban is az alább írott kegyes, s az ifjuság érdekeit szívűkön viselő felülfizetőknek fejezzük ki forró köszönetünket.

Müller Mihályné 100 frt, gr. Bethlen Balint 50 frt, Csató János 10 frt, W. Batta Bertalan, ifj. Gáspár János, Józsa Zsigmond, özv. Veres Miklósé 5—5 frtot, dr. Bartók György, Kovács József Nagy Lajos 3—3 frtot, Baldi Károly, id. Czirner J. József, Erős István, Fogarasi Albert, Morágyi István, Munkácsi Zsigmond, Neumann Mór 2—2 frtot; Balogh János (Tövis), Bartha Zsigmond, Basa Gergely (Kocsárd), id. Bodó Károly (Pala-Ilva), Bodola Lajos, Bodor Lőrincz (Krakkó), Boér Károly (Csombord) ifj. Czirner J. József, Dancs Mózes, Deli Ödön, dr. Farnos Árpád, özv. Grünfeld Leopoldné, özv. Hunyadi Sandorné (Gáltó), Iguázt László (Szászváros), Kiss Károly, Keresztes Ilona, Kovács Pal (M.-Sülye), Lázár Adolf, Lázár Márkus, dr. Mátyás Mihály, dr. Magyar Károly, Nádori Vilmos, Papp Gyula, ifj. Sándor Miklós, Török Bertalan, dr. Winkler Albert, ifj. Winkler János 1—1 frtot; Bedó Sámuel (M.-Forró), Buda Edéné, Grün Sámuel, Lőrincz János 50—50 krt. Fogadják a t. Felülfizetők e helyen is az ifjuság forró köszönetét.

—gy.—

Csarnok.

A pátrik.

Írta: Szabó Ferencz.
(Folytatás.)

IV.

Munteán György hadnagy ur tenyerével befödte az előtte álló poharat.

— Köszönöm . . . csak a magam kontójára szoktam inni.

— De kérem ne tessék olyan furcsán venni a dolgot . . . kegyed idegen, még én itthon vagyok. . . Ezt a kevés örömet megengedheti nekem, a földjének . . . Nő, a találkozás öröme . . . !

— Köszönöm! hangzott az előbbi visszautasítás s ujjait még szorosabban kulcsolta a pohár peremére.

— Sajnálom . . . igazán sajnálom! szólottam s ha jól tudom, tán még könnyű is lopózott a pillámra. — Hé, kellner! hozzon a hadnagy ur számára három decit!

Megérkezett, a hadnagy ur töltött s poharát oda kocintotta az enyémhez; de még azt se mondta: sze treászke! Én nem ittam, nem volt kedvem.

Elmondhatom, mit kevesen tehetnek az otthoniak körül, hogy sokat jártam — keltem részint gyalog, részint szekeren, vagy gőzkocsin; napokat töltöttem itt-ott, jó emberek barátságos fedele, — széljárta kocsiszinek, — mesélgető pásztorok, — délceg szegénylegények sátrai alatt, vagy a pusztá földön megzallva; találkoztam minden rendű és rangu emberrel a csavargó oláhcigánytól kezdve a felföldi drótosig s az erdélyi takarékos örménytől a tiszavidék kis királyáig: de ilyen emberre még nem akadtam, ki a legszívesebb barátságot ilyen ridegen utasítja vissza.

Fájt, kimondhatlan fájt; de legsajáságosabb az volt, hogy voltaképen nem tudtam, kit vádoljak e fájdalomért: őt-e? vagy az én bolondos jó szívemet?

A három deci nagy-lassan elfogyott, mi alatt a hadnagy ur — nagy hámulatomra — elbeszélte az idejövetele okát; de azt is olyan kimérten, egy pár oda vetett szóval, hogy, ha nem lettem volna ismerős a viszonyokkal, nem tudtam volna megérteni. A hadgyakorlatok számára barákákat akartak építeni s az ehhez szükséges deszkákat akarta bevásárolni a helybeli gőz-fűrészből megvette-e? vagy csak a szándéknál maradt? nem tudom; maga nem említé s én nem kérdeztem.

Az udvarról kocsiörgés hangzott. A szomszédos asztalnál — hol uradalmi tisztviselők ültek — kipkedéskapkodás támadt. Egyikök fizetett, bucsuzódott s távoznia akart.

— Nem tetszik tudni, hova megy? kérdé tőlem a földi meglehetős izgalommal.

— Nem . . . de megkérdezhetem.
(Mellesleg megjegyezve, a báró P . . . r-féle uradalomról van szó, melynek kebelébe tartozik az említett

gőz-fűrész is. Mivel pedig a báró ur ott tartozkodik, a hol nyelvét könnyebben megértik t. i. Bécsben s mivel az üzleti korrespondenciát szint azon nyelven történik, a melyet maga is a legjobban ért: e fontos okokból kifolyólag olyan hivatalnokokat tart, kik hallanak ugyan magyarul, de azért bátran eladhatni lehetne rajta; ellenben németül úgy beszélnek, mint a folyó víz).

A kaszálódi honpolgárt megkérdeztem utja irányára és célja felől. A felelet az volt, hogy T . . . be megy.

— T . . . be? kérdezte a földi örömmel. Akkor megtehetné azt a szíveséget, hogy befogadjon uti társának . . . T . . . -ből egy jó fél óra alatt gyalog is elmehetnek hazáig s így kilenc, vagy legkésőbb tízre otthon lesznek; míg ha a vonatra várakozom, éjfél után érhetem el csak a célokat . . . Nem szíveskednék megkérdezni?

— Mértne? ennyi szolgálatot megérdemel egy régen nem látott „kedves” földi . . .

Röviden szólva, az uradalmi tiszt készséggel vállalkozott a kérés teljesítésére.

A hadnagy ur fizetett s lesietünk az udvarra.
(Vége köv.)

Közgazdaság.

* Pénzügyi tisztviselők segélyegylete. Érdekes eszmét pendit meg legutóbbi számában, a „Magyar Pénzügy” című közgazdasági és pénzügyi szaklap. Felhívja ugyanis a hazai pénzügyi és részvénytársaságok tisztviselőit, hogy alakítsanak „országos segélyegyletet”. Alig van valamire való város, ahol nem találunk már eddig is két-három részvénytársaságot 10—15 hivatalnokkal, még pedig a társadalom művelt osztályaihoz sorakozó hivatalnokokkal. Az a nehány ezer pénzügyi és részvénytársasági tisztviselő, mely az országban elszórtan él, máig mint külön társadalmi osztály abszolúte nem számít sem társadalmi sem szakkérdésekben, mert a jelen pillanatig meg sem kísérelték a tömörülést, az egyesülést. Az egyesülésben pedig óriási erő rejlik, ne keressük az okát, hogy miért, hanem okuljunk a mindennapi tapasztalatokon, és ne utasítsunk vissza minden közügyet rideg közönnyel, különösen mikor ez a közügy a saját ügyünk. Az alakítandó „pénzügyi tisztviselők országos nyugdíjgyestete” a tervezet szerint, betegsegélyezési és temetkezési segélyt végre állandó segélyt nyújtana tagjainak; ha a tag betegséget nem vett igénybe, örökösének legalább is azon összeg fizetendő melyet befizetett, tehát a legrosszabb esetben csakis a befizetett tagsági illetmény kamatai vesznének el. A tervet alapjában és elvben helyeslő érdekelt felek, ez uton is felkérnek, szíveskedjenek ebbeli nézetüket a „Magyar Pénzügy” szerkesztőségével (Budapest, Erzsébetkörút) mielőbb tudatni.

* A vetések állásáról. Mindenfelől kedvezőtlen hírek érkeznek. A száraz fagyok — írja a „Magyar Kereskedők Lapja” — sok helyen nagyon ártottak, most meg különösen a tiszavidéken a vízáradások okoznak károkat. Külföldről szintén rossz hírek érkeznek, Oroszországból

az őszi vetések nagy része elpusztult a fagy miatt, a földdek jelentékeny része pedig vetetlen maradt. Romániában is aggodnak a gazdák, mert a vetések silányak és egyes határokon teljesen megsemmisültek. Termény tözadékre ezen kedvezőtlen jelentések már is lényeges befolyást gyakorolt, s habár a buzaárakban eddig csak 15—20 kr. emelkedés konstatalható, alig lehet kétkednünk a felől hogy rövid idő múlva jelentékenyebb áremelkedés fog bekövetkezni. Vidéki állomásokon a reális üzérkedés, mely nem spekulációra vásárol, jelenleg is igen tisztességes áratok fizet. Rozsban a kereslet folyton élénk marad. Uj tengeri minden irányban jó, vetélkedve találkozik és a vételek nagyjából külföldi számlára eszközöltenek.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Hirdetmény.

A nagy-enyedi kiségitő takarékpénztár folyó évi rendes

közgyűlését

rendes tárgysorozattal folyó évi február 21-én d. c. 11 órakor az új városház üléstermében fogja megtartani, melyre a törzsbetevő urak tisztelettel meghívhatnak.

Nagy-Enyed, 1892. február 9-én.

1—1 AZ IGAGZATÓSÁG.

Sz. 37—92.

Hirdetmény.

A nagyenyedi kiségitő takarékpénztár igazgatósága f. évi febr. 9-én tartott ülése határozatából közhírré teszi, hogy ezen intézetnél elhelyezett pénzek után a betéti kamatlábot f. évi ápril hó 1-től kezdve

5 százalékra szállítja le.

Ezen határozatról azon felhívással értesítettnek betevő ügyfeleink, hogy a kik ezen kamatlábbal megelégedve nincsenek, betéteik felett azon ideig rendelkezhetnek.

Ezen kamatláb mellett a tokeamatadót jövőre is az intézet fogja hordozni.

1—3 Az igazgatóság.

Egész selyem, mintázott Faulardokat méterenként 85 krtól egész 4 frt. 65 krtig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is szállít házhoz szállítva, postabér-és vámmentesen HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájca címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (6)

Szám 1421.—1892.

Árverési hirdetmény.

Az Alsófehérvármegye tulajdonát képező Mihályfalvi marosi állóhidon m. kir. kereskedelmi Miniszter ur által engedélyezett vámszedés f. évi március 1-én kezdőleg, amennyiben azonban ez időre a hid a forgalomnak átadható nem volna, azon napon kezdőleg, melyen a hid a forgalomba átadatik, — 1894. december 31-ig terjedő időre, a megyeháznál a kir. államépítészeti hivatal helyiségében folyó évi február 29-én d. e. 10 órakor tartandó árverésen szóbeli és írásbeli ajánlatok elfogadása mellett bérbe fog adatni, hol a feltételek a hivatalos órákban megtekinthetők.

Bérelni kívánók az évi 2000 forint kikiáltási ár 10 %-át tevő bántépénzzel ellátott ajánlatukat jelzett ideig alólirhoz adják be, vagy az árverés megkezdése előtt fizessék be.

Alsó-Fehérvármegye alispánjától.
Nagy-Enyeden, 1892. évi február hó 12.

1—2 Csató János,
királyi tanácsos, alispán.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az 7—52

„EGYETÉRTÉS”

A mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesítések gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatosasága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tettek népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „EGYETÉRTÉS” olvasói értesülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérzékenyebben, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl, bármely pártköz tartozik is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legerjedelmesebben közöltetik. Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irdalmi célt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkitünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcáikkal legjobb íróiktól, divat tudósítást Párisból stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés”-nek e rovatával a versenyt kiállhatna.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés”-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólértesültség tekintetében utólréhetetlenek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölülte áll minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekinetek felülemelkedő részrehajlatlanság szerzte meg a közölséget, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdalközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés”, kereskedelmi s tözsedí tudósításainak bőségével a többi lapok már fel sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van. s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar-és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezér lapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bő tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát említnék meg, melyek országos hírre tettek szert, ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világg folyásáról gyorsan és nitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS”-re,

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és kiadó-tulajdonosa:
CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala:
Dalszínház-utca 1. szám.
(Az operaházzal szemben.)